

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Paweł Hochman
Sędziowie	SSA w SO Arkadiusz Lisiecki (spr.) SSA w SO Grzegorz Ślęzak
Protokolant	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa M. D.

przeciwko Towarzystwu (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim

z dnia 18 grudnia 2017 roku, sygn. akt I C 722/12

1. zmienia zaskarżony wyrok w punktach:

a/ pierwszym sentencji w ten sposób, że zasądzoną od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda M. D. kwotę 13.000 złotych obniża do kwoty 7.000 (siedem tysięcy) złotych,

b/ trzecim sentencji w ten sposób, że zasądza od powoda M. D. na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwotę 939,88 (dziewięćset trzydzieści dziewięć 88/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,

c/ czwartym sentencji w ten sposób, że nakazuje pobrać od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa w miejsce kwoty 1.721,45 złotych kwotę 926,93 (dziewięćset dwadzieścia sześć 93/100) złotych a w pozostałej części powództwo i apelację oddala;

2. zasądza od powoda M. D. na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwotę 750 (siedemset pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancje odwoławczą.

SSO Paweł Hochman

SSA w SO Arkadiusz Lisiecki SSA w SO Grzegorz Ślęzak

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim, cytując:

„1. zasądza od Towarzystwa (...) „ z siedzibą w W. na rzecz M. D. kwotę 13.000 złotych tytułem dalszego zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 28 października 2011 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

2. oddała powództwu w pozostałym zakresie;

3. zasądza od Towarzystwa (...) „ z siedzibą w W. na rzecz M. D. kwotę 1.486,38 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu;

4. nakazuje pobrać od Towarzystwa (...) „ z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. kwotę 1.721,45 zł tytułem zwrotu wydatków od uwzględnionej części powództwa;

5. odstępuje od obciążenia powoda wydatkami od oddalonej części powództwa;

6. nakazuje zwrócić Towarzystwu (...) „ z siedzibą w W. ze Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. kwotę 246,50 zł tytułem niewykorzystanej części zaliczki zaksięgowanej w dniu 7 listopada 2014 r., pod pozycją księgi zaliczek 140214” – koniec cytatu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny: W dniu 20 lipca 2011 r., w miejscowości K., gminie O., na odcinku drogi krajowej nr (...), doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego obrażeń ciała doznał M. D., kierujący samochodem osobowym marki T. (...), nr rej., (...). Z miejsca zdarzenia poszkodowany został przewieziony do Szpitala (...) w N., w którym przebywał w Oddziale Chirurgii Ogólnej przez 5 dni z rozpoznaniem stłuczenia klatki piersiowej i kończyn dolnych oraz skręcenia szyi. Po podaniu leków dożylnych ustąpiły zaburzenia czucia w kończynach górnych, a pozostały drętwienia obu rąk. W okresie hospitalizacji odcinek szyjny był unieruchomiony w kołnierzu ortopedycznym, a poszkodowany pozostawał wyłącznie w pozycji leżącej.

M. D. korzystał ze zwolnienia lekarskiego do dnia 18 sierpnia 2011 r. Leczył się w Poradni POZ, Neurologicznej, Ortopedycznej i Rehabilitacyjnej. Leczenie w Poradni Neurologicznej, przerwane w styczniu 2012 r., zostało podjęte w październiku 2012 r. z powodu ponownych dolegliwości bólowych kręgosłupa szyjnego, a później również lędźwiowo - krzyżowego w przebiegu zmian zwyrodnieniowo - dyskopatycznych i kontynuowane do chwili obecnej. W dniach 26 września 2011 - 11 października 2011 r. poszkodowany był poddawany zabiegom fizjoterapeutycznym ponawianym w latach 2012 - 2015.

W wyniku wypadku z dnia 20 lipca 2011 r. M. D. doznał urazu skrętnego kręgosłupa szyjnego, stłuczenia klatki piersiowej i stłuczenia kończyn dolnych.

W następstwie urazu kręgosłupa szyjnego i bezpośrednio po nim wystąpiły nasilone parestezje kończyn górnych i dolnych, które wycofały się po kilku godzinach, po podaniu leków. Dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego utrzymywały się przez kilka miesięcy. Do chwili obecnej utrzymuje się drętwienie obu rąk (w obszarze korzenia C8) oraz okresowe bóle odcinka szyjnego.

W zakresie neurologii M. D. doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 6 %. Cierpienia fizyczne spowodowane urazem odcinka szyjnego i pourazowym zespołem bólowym korzeniowym były umiarkowanego stopnia przez 3-4 tygodnie. Po tym okresie były niezbyt dużego stopnia przez kilka miesięcy, malejąc w miarę upływu czasu.

Przebyty uraz, który nałożył się na wcześniej istniejące zmiany dyskopatyczne, niezbyt nasilone, może stać się w przyszłości przyczyną szybszego narastania zmian zwyrodnieniowych i dolegliwości bólowych.

W zakresie neurologii nie należy spodziewać się innych, późnych następstw przebytego urazu.

Z powodu ograniczenia ruchomości odcinka szyjnego oraz dolegliwości bólowych po przebytych urazach, po zakończeniu leczenia szpitalnego poszkodowany wymagał pomocy osób trzecich w niektórych cięższych czynnościach codziennych (większe sprzątanie z odkurzaniem, gotowanie, większe zakupy) w wymiarze 5 godzin tygodniowo przez około 4 tygodnie.

W zakresie ortopedii brak podstaw do ustalenia długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Uraz klatki piersiowej bez złamań i odmy został wygojony bez uszczerbku i zmniejszenia wydolności oddechowej. Poszkodowany doznał lekkiego dyskomfortu życiowego, utrzymującego się przez okres 3 miesięcy. Mógł on potrzebować leków przeciwbólowych dla złagodzenia dolegliwości bólowych po urazach okolicy karku. Rokowania na przyszłość co do stanu zdrowia poszkodowanego są stabilne. Do chwili obecnej utrzymuje się drętwienie obu rąk, występują również objawy rwy barkowej i okresowe bóle odcinka kręgosłupa szyjnego.

Wyrokiem z dnia 20 grudnia 2011 r., wydanym w sprawie sygn. akt II W 274/11, Sąd Rejonowy w Przysusze uznał obwinionego S. Z. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, tj. wykroczenia z art. 86 par. 1 kw, polegającego na tym, że w dniu 20 lipca 2011 r., około godziny 15.50, w miejscowości O., kierując samochodem marki D. (...), nr rej. (...), nie zastosował się do znaku pionowego (...) „ustąp pierwszeństwa przejazdu”, i wjechał na trasę (...), doprowadzając do zderzenia z jadącym drogą pojazdem marki T. (...), o nr rej. (...), czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym dla kierującego i pasażerki tego pojazdu, i za to wymierzył mu karę grzywny w wysokości 400 złotych.

Bezpośrednią przyczyną wypadku było nieprawidłowe zachowanie kierującego pojazdem marki D. (...) - S. Z., który podczas włączania się do ruchu nie zachował szczególnej ostrożności i nie ustąpił pierwszeństwa kierującemu pojazdem marki T. (...) - M. D., wjeżdżając w jego tor ruchu.

Zebrany materiał dowodowy nie daje dostatecznych podstaw do tego, aby można było przypisać kierującemu pojazdem marki T. (...) przyczynienie się do wypadku.

W dniu 19 września 2011 r. powód dokonał zgłoszenia szkody do Towarzystwa (...) „z siedzibą w W. jako do ubezpieczyciela sprawcy wypadku - S. Z. w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

W piśmie z dnia 27 października 2011 r. Towarzystwo (...) „z siedzibą w W. przyznało na rzecz poszkodowanego kwotę 2500 złotych tytułem zadośćuczynienia, przyjmując przyczynienie się obu kierujących do zaistnienia zdarzenia.

W wyniku odwołania pełnomocnika M. D. od stanowiska ubezpieczyciela Towarzystwo (...) „z siedzibą w W. podjęło w dniu 11 maja 2012 r. decyzję o dopłacie na rzecz poszkodowanego kwoty 2500 złotych tytułem dalszego zadośćuczynienia.

Mając tak poczynione ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione w części.

Na podstawie art. 445 § 1 k.c. Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powoda kwotę 13.000 złotych tytułem dalszego zadośćuczynienia. Ustalając jego wysokość miał na względzie m.in. fakt jednorazowej, pięciodniowej hospitalizacji powoda i jego unieruchomienie w trakcie pobytu w szpitalu, brak zabiegów operacyjnych, pozostawanie w kołnierzu ortopedycznym w trakcie hospitalizacji, odczuwanie dolegliwości bólowych kręgosłupa do chwili obecnej, cierpienia i dyskomfortu życiowego przez okres do 3 miesięcy o niezbyt dużym nasileniu, konieczność zażywania leków przeciwbólowych oraz korzystania z rehabilitacji, wielkość długotrwałego uszczerbku na zdrowiu - 6 %, młody wiek poszkodowanego - lat 35 i dobre rokowania co do stanu zdrowia na przyszłość.

Zasądając na rzecz powoda kwotę 13.000 złotych, ponad kwotę 5.000 złotych wypłaconą przez ubezpieczyciela, tytułem zadośćuczynienia za krzywdy fizyczne i psychiczne Sąd Rejonowy miał także na uwadze poglądy doktryny i orzecznictwa.

Ustawowe odsetki od kwoty 13.000 złotych zostały zasądzone na podstawie art. 481 par. 1 i 2 k.c. od dnia 28 października 2011 r. (zgodnie z żądaniem), tj. po wydaniu decyzji z dnia 27 października tegoż roku w przedmiocie przyznania zadośćuczynienia w kwocie 2.500 złotych oraz po upływie 30 dni od daty ogłoszenia szkody.

Z tych wszystkich względów i na podstawie art. 445 § 1 k.c. oraz art. 805 § 1 i 2 pkt 1 k.c. i art. 822 par. 1, 2 i 4 k.c. Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji wyroku.

Sąd Rejonowy oddalił roszczenie o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za przyszłe skutki wypadku na podstawie art. 189 k.p.c. i art. 444 § 1 k.c., albowiem z opinii biegłych lekarzy nie wynika zasadność tegoż żądania.

Na podstawie art. 100 k.p.c. Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powoda kwotę 1.486,38 złotych tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu, przy zastosowaniu zasady stosunkowego ich rozdzielenia.

Rozstrzygnięcie z punktu 4 wyroku wynika z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 623 ze zm.). Skarb Państwa poniósł koszty procesu w kwocie 2.648,39zł, a zatem od pozwanego należało pobrać kwotę: $65 \% \times 2.648,39 \text{ zł} = 1.721,45 \text{ złotych}$.

Postanowienie z punktu 5. wyroku znajduje uzasadnienie w treści art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r., a rozstrzygnięcie z punktu 6. wynika z treści jej art. 84 ust. 1 i 2.

Pozwane Towarzystwo (...) w W.

zaskarżyło wyrok Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim w zakresie pkt 1 wyroku - w części zasadzającej zadośćuczynienie, ponad kwotę 5.000,00 zł., to jest w zakresie kwoty 8.000,00 zł. z ustawowymi odsetkami oraz w pkt 3, 4 oraz 5 wyroku - w zakresie orzeczenia o kosztach procesu.

Zarzuciło zaskarżonemu wyrokowi obrazę prawa materialnego:

a) art. 445 § 1 k.c. - poprzez ustalenie zadośćuczynienia dla powoda w kwocie rażąco zawyżonej - nie mieszczącej się w kryteriach zadośćuczynienia odpowiedniego do zakresu doznanej krzywdy, biorąc pod uwagę zwłaszcza charakter doznanego przez powoda uszczerbku na zdrowiu, będącego jedynie uszczerbkiem długotrwałym oraz przyjętą przez Sąd datę wymagalności roszczenia,

b) art. 32 ust. 1 zdanie drugie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej - poprzez przyznanie powodowi zadośćuczynienia w kwocie zdecydowanie odbiegającej wysokością od kwot, które uzyskały na mocy prawomocnych wyroków osoby dochodzące roszczeń tego samego rodzaju, w bardzo podobnych stanach faktycznych, co narusza zasadę równego traktowania obywateli przez władze.

Wskazując na powyższe wnosilo o zmianę wyroku poprzez zasądzenie w pkt 1 na rzecz powoda tytułem zadośćuczynienia kwoty 5.000,00 zł. z ustawowymi odsetkami i oddalenie powództwa w pozostałej części oraz o orzeczenie o kosztach procesu według ich stosunkowego rozdzielenia, a także o zwrocie kosztów postępowania za instancję odwoławczą.

Pełnomocnik powoda w odpowiedzi na apelację wnosil o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje: apelacja jest uzasadniona w części.

Z poczynionych prawidłowo przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych znajdujących potwierdzenie w opiniach biegłych lekarzy wynika, że powód doznał w wyniku wypadku komunikacyjnego jedynie długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wymiarze 6 %. Dokonując oceny prawnej roszczenia z tytułu zadośćuczynienia Sąd Rejonowy uznał, iż kwota 18000,00 zł jest adekwatna do rozmiaru krzywdy. Stanowiska tego Sąd Okręgowy nie podziela, ponieważ konieczne

jest rozróżnienie przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia skutków w postaci uszczerbku trwałego od uszczerbku długotrwałego i stosownie do tego określać wysokość zadośćuczynienia.

Sąd Okręgowy podziela pogląd Sądu meriti wynikający z utrwalonej linii orzecznictwa, iż wysokość zadośćuczynienia nie może być symboliczna, lecz musi przedstawiać dla strony jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość, przy jednoczesnym uwzględnieniu aktualnych warunków i stopy życiowej społeczeństwa. Jednakże należy pamiętać, że przy ocenie wysokości zadośćuczynienia przewidzianego w art. 445 § 1 k.c. konieczne jest uwzględnienie wieku poszkodowanego, stopnia cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywności oraz czasu trwania, nieodwracalności następstw uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia tj. kalectwa, oszpeceń, rodzaju wykonywanej pracy, szans na przyszłość, poczucia nieprzydatności społecznej, bezradności życiowej oraz innych podobnych czynników (zob. wyrok SN z dnia 09.11.2007 r., VCSK 245/2007). Zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną, jednakże jego wysokość nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być odpowiednia w tym znaczeniu, że powinna być przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (zob. wyrok SN z dnia 28.09.2001 r., III CKN 427/00).

W sprawie niniejszej na co słusznie zwraca uwagę autor apelacji istotnym jest, że powód nie był poddany zabiegom operacyjnym, a stwierdzony przez biegłych lekarzy uszczerbek na zdrowiu miał charakter jedynie długotrwały.

Sąd Okręgowy mając na uwadze całokształt cierpień fizycznych i psychicznych powoda, dobre rokowania co do stanu jego zdrowia uznał, że odpowiednim zadośćuczynieniem jest kwota 12000,00 zł. Po uwzględnieniu kwoty 5000,00 zł wypłaconej powodowi przez pozwanego dobrowolnie w postępowaniu likwidacyjnym, to uznać należy iż dalsza kwota z tytułu zadośćuczynienia powodowi się nie należy.

Skoro zaskarżony wyrok zapadł z obrazą przepisu art. 445 § 1 k.c., dlatego na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy je zmienił w ten sposób, że zasądzoną w punkcie 1 sentencji od pozwanego na rzecz powoda kwotę 13000 zł obniżył do kwoty 7000 zł. Powód dochodził łącznie kwotę 20 000, a zasądzono kwotę 7000 zł, to oznacza, że wygrał sprawę w 35 %. Konsekwencją powyższego musi być stosowna zmiana orzeczenia w punktach trzecim i czwartym sentencji. Pozwany poniósł w sprawie koszty procesu w kwocie 3770,50 zł. Dlatego należało zasądzić w punkcie 3 sentencji od powoda na rzecz pozwanego kwotę z 939,88 zł (3770,50 zł – 2830,62 zł). Odpowiednio wskazaną w punkcie 4 sentencji kwotę 1721,45 zł obniżono do kwoty 926,93 zł. Z uwagi na dokonany zakres zmiany należało w pozostałej części powództwo jako nieuzasadnione oddalić.

Ponieważ Sąd II instancji uwzględnił apelację w 75 % dlatego na podstawie art. 100 k.p.c. koszty procesu między stronami za instancję odwoławczą stosunkowo rozdzielono. Pozwany poniósł koszty procesu w kwocie 1300 zł (400 zł – opłata od apelacji oraz 900 zł wynagrodzenie pełnomocnika) natomiast powód poniósł koszty procesu w kwocie 900 zł (wynagrodzenie pełnomocnika). Mając na uwadze poniesione przez strony koszty procesu za instancję odwoławczą, zasądzono od powoda na rzecz pozwanego kwotę 750 zł.

SSO Paweł Hochman

SSA w SO Arkadiusz Lisiecki SSA w SO Grzegorz Ślęzak